

СВОБОДЕНЪ ГЛАСЪ

Общинска Библиотека

Тукъ

Абонаментъ за година:

България 5 лева
 странство 10 "

Абонираната става винаги до края на годината.

Неплатени писма не се приематъ.
 Разписки не се връщатъ.

СЕДМИЧЕНЪ ИНФОРМАЦИОНЕНЪ ЛИСТЪ

Всичко що се отнася до в. „Свободенъ Гласъ“ да се изпраща до редакцията.

Редакцията и Администрацията на вѣстника се намиратъ въ ул. „Шуменска“, сръщу Варненската
 Окр. Пост. Комисия и до печатницата на Добри Тодоровъ и Сие.

Таксата за публикациите

За единъкъ с.м. на 1 стр. 1) за единъ
 пъкъ 15 ст., за 3 пъкъ 12 ст. и за по-
 вече, до 10 пъкъ — по 8 ст., 2) за единъ
 къ с.м. за четвърта страница за единъ
 пъкъ 10 ст., за два пъкъ 8 ст. и за по-
 вече, до 10 пъкъ — 5 ст. и за обя-
 вления на Свободенъ Гласъ и въ ст
 на дума, а за единъкъ такса — по
 4 стотинки.

Единъ брой 10 стотинки.

телефонъ № 168

Единъ брой 10 стотинки.

Голямъ складъ отъ дървенъ строителенъ материалъ
 на

Димитъръ С. Георгиевъ

Честъ имамъ да съобща на всички нуждающи
 се, че въ склада ми се намиратъ разни
 чамови и борови материали, като

— ДЪСКИ, ГРЕДИ, МЕРТЕЦИ, БИНАРИ —
 и всѣканви строителни материали

— СЪ МНОГО ИЗНОСНИ ЦѢНИ. —

СКЛАДЪТЪ сръщу ГАРАТА.

Съ поч.: Д. С. ГЕОРГИЕВЪ.

ВАРНЕНСКО ГРАДСКО ОБЩИНСКО УПРАВЛЕНИЕ.

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 6532.

гр. Варна, 17 Май 1908 год.

Варненското Градско-Общинско Управление обя-
 вява на интересуещитъ се за знание, че въ помѣ-
 щението на сѣщото управление на 2 юлий т. г. въ
 9 часа сутриньта ще се произведе новъ търгъ съ
 явна конкуренция за отдаване на прѣдприемачъ
 доставката за Варненскитъ основни училища слѣ-
 дующитъ прѣдмети: 1) Дочени пердета, приготвени
 съ всички принадлежности; 2) 25 метра мошамби
 за маси; 3) 30 отривалки за обуца телени; 4) 30
 отривалки за обуца сламени; 5) 5 звѣнци за учи-
 лицата; 6) 24 стола Виенски; 7) 5 маси обикновени;
 8) 2 шкафа (библиотечни) широки 1'60; 9) 2 шкафа
 за тетрадки; 10) 5 куфаря; 11) 5 килограма гвоздеи.

Образцитъ могатъ да се видятъ въ деня на търга.

Приблиз. стойностъ на доставката е 1587.50 л.
 Залогъ за правоучастие се иска 5%.

Конкурентитъ трѣбва да се съобразяватъ съ чл.
 11 отъ закона за общественитъ прѣдприятия.

ОТЪ КМЕТСТВОТО.

ВЪ ПРИДВОРНАТА АПТЕКА
 на К. ВОЙЧЕВЪ пристигнаха
 ПРЪСНИ МИНЕРАЛ. ВОДИ
 и ПРЪСЕНЪ ПРАХЪ за
 ДЪРВЕНИЦИ

Продава се много добро праздно
 мѣсто на жгѣла на ул.
 Македонска и Евксиноградското шосе
 до къщата на г. Цикифоръ Гиневъ.
 Свѣдения може да даде същата
 къща.

Изборния день.

„Има единъ день въ годината, въ
 който и надничарътъ, и каменодѣ-
 лецътъ, и хамалина, и земледѣлецътъ
 сѣди народния прѣдставителъ, ми-
 нистритъ и др. Има единъ день, въ
 който и най-скромния гражданинъ
 участвува въ кипещия животъ на цѣ-
 лото отечество, единъ день, въ който
 и най-тѣснитъ гърди се разтварятъ
 да поематъ широката струя на об-
 щественитъ работи: единъ день, въ
 който и най-слабиятъ чувствува въ
 себе си душата на отечеството.....
 Този день е денътъ, въ който се изби-
 ратъ народни прѣдставители.

Всеобщото гласоподаване като врѣ-
 чва на страждущитъ бюлетината,
 отнима имъ пушката, като имъ дава
 могъщество, дава имъ спокойствие.
 Освѣтъ това то въздига достойнството
 на избирателитъ, прѣдлага ги да съ-
 знаватъ своята отговорностъ, кара
 ги да изучаватъ разни обществени
 въпроси, да размишляватъ, задължава
 и най-скромнитъ дори да иматъ свои
 чувства и мнѣния, да обичатъ оте-
 чеството, да милѣятъ за неговото
 щастие и да работятъ за неговото
 благоденствие“. Съ такива хубави
 думи великиятъ френски поетъ и при-
 ятелъ на човѣчеството Викторъ Хюго
 говори за значението на изборния
 день.

Днесъ, когато слѣдъ единъ петго-
 дишенъ тягостенъ режимъ на реак-
 ция, разсипничество и мракобѣсие
 българскиятъ избирателъ е призованъ
 да даде насока на нашия държавенъ
 животъ съ скъпоцѣнната си бюле-
 тинка, думитъ на Хюго заслужаватъ
 да се припомнятъ, заслужаватъ да
 се знаятъ отъ всички. Дълбоката сми-
 сълъ, цѣнната истина, която се крие
 въ тѣхъ, заслужава да легне близо
 до сърцето и ума на всѣки български
 гражданинъ, който разумно и достой-
 но иска да изпълни своя дългъ прѣдъ
 отечественитъ ни интереси.

Изборнитъ дни — това сѣ велики
 моменти въ живота на народитъ, мо-
 менти, въ които тѣ създаватъ за себе
 си, или свѣтли бѣднини, или робски
 окови, моменти, въ които тѣ или въз-
 дигатъ своята воля или закрѣпватъ
 самовластиято, въ които насочватъ
 сѣдбицитъ си къмъ щастие, напрѣ-
 дѣкъ, културенъ подемъ или къмъ
 злополученъ край, къмъ пропастъ,
 къмъ провала. Изборниятъ день —
 това е великъ празникъ за гражда-
 нитъ на една свободна страна; из-
 борната урна — това е великъ ол-
 таръ на народнитъ свободи, прѣдъ
 който светотатството е прѣстѣпление

прѣдъ народнитъ интереси; избира-
 телната бюлетина — това е могъщо
 оръжие на гражданина въ борбитъ
 за мирното развитие на народитъ.

Тежко и горко на онзи народъ,
 който въ тоя тържественъ день се
 скъпи да напустне за нѣколко часа
 своитъ частни работи и да се по-
 свѣти на общественитъ интереси; ко-
 йто прѣстѣпя къмъ изборната урна
 съ замаена глава отъ спиртъ или
 тютюневъ пушекъ; който продава
 своето оръжие на коварнитъ и ко-
 ристолюбни властогонци: такъвъ на-
 родъ самъ прѣкланя глава да нахлѣ-
 робски хумотъ, навежда плѣщи, за
 да издигне на тѣхъ самовластиято,
 реакцията и мракобѣсното, които му
 носятъ вмѣсто благоденствие — гор-
 чила, вмѣсто щастие — гибель. Та-
 кѣвъ народъ се самоизбичава, като
 недостоеенъ за свободенъ животъ, се
 самообичава и самоунижава. И по-
 късно, когато почувствува горчивия
 плодъ на своята постѣпка, започне
 да вини, да укорява управницитъ си,
 неговитъ обвинения падатъ на соб-
 ствената му глава.

Недостойни граждани на една
 страна сѣ ония, които въ изборния
 день не намиратъ въ себе си сили
 да се издигнатъ надъ ежедневитъ
 си ежки, да се откъснатъ отъ влия-
 нието на приятели и роднини, да
 избѣгнатъ всички съблазнителни ко-
 ристи на измамницитъ и, като до-
 бросѣвѣстни граждани, да дадѣтъ
 своя гласъ въ полза на ония честни
 и безкористни мъже, които би се
 явили достойни служители на на-
 роднитъ интереси.

Страни, въ които избирателитъ оти-
 ватъ като наемници къмъ урнитъ,
 като тѣлци, като овче-душно стадо,
 иматъ само привидно конституционно
 управление: въ сѣщность тѣ живѣ-
 ятъ подъ режима на монархизма, на
 произволитъ, на потисничествата.

Въ реда на тия страни, съ го-
 лѣма скърбъ трѣбва да признаемъ,
 стои и нашето отечество. Тридесетъ
 години българскиятъ избирателъ, гле-
 дайки леко на своя избирателски
 дългъ, е издигалъ като свои упра-
 вници не партии на принципи, а
 групировки на користолюбиви лично-
 сти; и затова бѣднаниятъ историкъ
 би могълъ да характеризира цѣлия
 ни конституционенъ режимъ съ три
 израза: игра на избори, игра на пар-
 ламентаризъмъ и игра на народо-
 властие.

Ще приповтори ли българскиятъ из-
 бирателъ и на 25 т. м. тая злопо-

лучна, пакостна игра, ще се отдаде ли въ властта на ония недобросъвестни котерейни водители, които от жажда само за власт, не избират сръдства, за да опетнят и очернят една партия, като демократическата, която въ историята на своето минало има свѣтли страници, — това ще зависи отъ грѣзвеността на българския избирател, отъ неговия тактъ и умѣние като просвѣтенъ, разуменъ и достоенъ гражданинъ.

Въ всѣки случай, ние вѣрваме, че той е достатъчно зрѣлъ вече, за да не даде подкрѣпа на ония, които гасиха свѣтитѣ въ Бѣла Слатина, за да злоупотрѣбятъ съ избирателнитѣ права на българския гражданинъ, на ония, които издигнаха гробницитѣ въ Дурапъ-Кулакъ, Тръстеникъ и Шабла, на ония, които заложиха и ограбиха България, които разинаха конституцията и оковаха свободата на печата, на словото, на събранията, на сдружаванията и дрѣзнаха да огасятъ пародния свѣтильникъ — университетъ. Най-сетѣ ние вѣрваме че по голѣмата частъ отъ най-многобройнитѣ български избиратели — земледѣлцитѣ, които носятъ най-голѣмитѣ тѣжести на държавата, сѣ достатъчно трѣзви и разумни, за да не дадатъ своя гласъ за ония свои мнѣния доброжелатели, които се криятъ задъ примамкивото прозовище „земледѣлски сѣюзъ“,

които, когато въ режима на стамболовиститѣ страната прѣживяваше мрачни дни, стояха съ скръстени рѣцѣ, удобряваха закриването на университета, бездѣйствуваха прѣдъ разсипничествата и мракобѣсието на реакцията, а се грижеха само да събиратъ пари отъ продѣнения джобъ на селянина подъ форма на нѣкакви членски вноски, задължителни абонаменти и др.

На 25 май българския избирател, ако той помни и прѣцѣнява дѣлата на всички наши политически партии, ако той е въ състояние да прѣцѣни своитѣ истински приятели, — не ще слуша вълчия вой на огладнѣли котерии, а ще даде гласа си на една партия, която въ своето минало брое само свѣтли дѣла, а въ своето кратко настояще проявява само безкоризнена, безкористна народополезна дѣйностъ, една партия, която е брѣила въ своитѣ редове мъже, като Петко Каравеловъ, Алеко Константиновъ, Петко Славейковъ, Трайко Китанчевъ, които сѣ гордостъ за нашето отечество.

На 25 май българския избирател, ако съзнава своитѣ интереси, съ избирателната си бюлетина ще съдѣйствува да закрѣпне въ нашия парламентъ силна, единодушна сплотена демокрация, която ще може да даде отпоръ на монархизма и ще осъществи ония реформи, които се налагатъ отъ назрѣлитѣ народни нужди.

Българската Земледѣлческа Банка — и Земледѣлческия кредитъ.

Положението на нашия земледѣлецъ е въпросъ, който винаги при най-разнообразни условия на политико-обществения ни животъ, ще заема първо мѣсто, като обектъ на економическа, политическа и обществена дѣятелностъ. Нашия вѣстникъ, който нееднократно се е занималъ съ тоя кардиналенъ въпросъ и за-напрѣдъ, по единъ прицѣпенъ и строгъ безпристрастенъ начинъ ще слѣди неговото развитие и обяснява непосредствено опрѣдѣляющитѣ го жизнени явления.

Земледѣлския кредитъ е една страна на тоя въпросъ и, като едно отъ най-сѣществениѣ условия за поминъка на българския народъ, той заслужа всеобщото внимание на всѣкого, който искрено се посветява на служба прѣдъ обществения олтарь. Всѣки нашъ земледѣлецъ добръ разбира значението на кредита, защото първия въпросъ, който той си задава при критически за поминъка му минути, е: *отъ идъ да наиде пари на заемъ.*

Понеже тая статия е прѣдпазана най-вече за земледѣлцитѣ, пий, прѣди да развиемъ зададения въпросъ — въпроса за земледѣлския кредитъ прѣдъ Българската Земледѣлска Банка — ще изложимъ кратката история по създаването на Българската Земледѣлска Банка, съ която история, мислимъ, нашия земледѣлецъ не е запознатъ.

Всѣка мисль, всѣка идея, възниква въ ума на човѣка не безъ причини. А пъкъ причината на всѣка идея се намира въ самия животъ. Така напр. Вий трѣгвате на дългъ пѣтъ; знаете, че прѣзъ всичкия вашъ пѣтъ, който ще трае 5—6 часа,

нѣма да намѣрите нито хлѣбъ, нито вода, и че възможно е да ви нападне нѣкой. Като вземате въ съображение тѣзи двѣ причини: нѣмане храна и прѣдполагамата опасностъ за живота ви, то, прѣди да трѣгнете отъ дома си, непременно ще ви дойдатъ на умъ тия двѣ идеи: да си осигурите нахранването си, като вземете съ себе си хлѣбъ и вода и да се въоръжите съ нѣкое рѣдство за запазване отъ нападение, като револверъ, кама, толга и пр.

Съ горния примѣръ, нека се запомни добръ, се обясняватъ всички идеи, отъ най-простата до най-сложната, най-мѣчната за обясняване нейното произхождение.

Още въ турско врѣме русчушкии Митхадъ-паша, който билъ единъ отъ сериознитѣ него врѣме по умъ турски паши, е съзналъ нуждата отъ кредитъ за земледѣлския елементъ отъ населението на турската империя. Тоя висшъ турски чиновникъ е наредилъ, щото всѣки земледѣлецъ, споредъ силитѣ си, да отдѣли по харманъ врѣме една-двѣ крини храна, които да се складира въ нарочно построени житници. Назначението на тия житници е било: да се дава храна на земледѣлцитѣ, когато годината се случи неплодородна. Тая идея на Митхадъ-паша, понеже не била фантазия, а се породила непосредствено отъ едни насѣщни нужди, отъ една реална причина, е намѣрила пълното свое приложение.

Слѣдъ врѣме храната, складирана въ голѣмо количество, се оказала, по своето естество, неудобенъ прѣдметъ на размѣна и понеже тая храна можела да служи само за посѣви и

за прѣхрана, а пъкъ нуждата отъ другитѣ домашни потрѣби на земледѣлското население изисквала, щото послѣдното да има на разположение парични сръдства, то тая нужда се явява въ случая причина на друга нова идея въ главата на Митхадъ-паша, а именно: да се продаде всичката складирана храна и полученитѣ отъ продажбата пари да се даватъ подъ лихва на земледѣлцитѣ. Така се образували тогава земледѣлскитѣ каси. Слѣдъ освобождението на България тоя институтъ естествено, мина въ наредбитѣ на новото княжество, който до началото на 1904 година остава на сѣщитѣ основни начала, върху които бѣ основанъ. Прѣзъ 1904 год. по инициативата на Централното Управление на земледѣлскитѣ каси, послѣднитѣ се отчасти видоизмѣниха, поради което имъ се даде новото наименование: „Българска Земледѣлческа Банка“. Строго разгледано това учреждение, което се ямира подъ непо-

Приятели на земледѣлския сѣюзъ.

Кажи ми, кой ти е приятель,
за да ти кажа, какъвъ си.

Народна пословица.

Въ своитѣ агитационни рѣчи водителъ на „Земледѣлския сѣюзъ“ Драгиевъ не прѣстава да заявява, че само неговата организация ратува за едно истинско народовластие, за една истинска демокрация въ страната, а всички други партии, въ това и число напрѣдничавитѣ честни партийни групировки, сѣ споредъ него „омаскарени публични жени“, носители на реакция и мракобѣсие.

„По дѣлата ще ги познаете“, казва апостолъ Павелъ въ едно свое послание. По дѣлата ще се познае и земледѣлския сѣюзъ, дали той въ дѣйствителностъ е ратувалъ и ратува за народовластето.

Дѣлата отъ неговото близко минало най-категорично опровергаватъ тази прѣдизборна прѣпорѣка на неговитѣ ръководители. Ето факти. Когато всичко честно и съзнателно бѣше дигнало гласъ противъ разсипническото башибозушко управление на разбойническата банда, наречена стамболовщина, ръководителитѣ сѣюзни мълчаха. Когато въ народното събрание се ковьха пакостнитѣ за земледѣлското население закони за монополитѣ и акцизитѣ, когато се сключваха тежки заеми, когато народната пара се разпилѣваше, когато се създадоха противоконституционнитѣ закони, съ които се окова свободата на словото, печата, събранията и сдружаванията, когато по-най-вандалски начинъ се закри университета, — „земледѣлскитѣ доброжелатели“ мълчаха като риби и се задоволяваха само съ проповѣдитѣ: „братя земледѣлци, сдружавайте се“. „изпращайте редовно членскитѣ си вноски“; „плащайте си абонаментитѣ“; „купувайте нашитѣ книжки“; „пари и пакъ пари трѣбватъ на сѣюза — не се сѣкпете да ги дадете“.

Когато се закри университета, тѣ оправдаха постѣлката на стамболовиститѣ, като твърдѣха, че неговото откриване по-рано е било едно прѣстѣпление. Съ смѣшно и чудно умуване тѣ изкарваха отъ двѣ прѣстѣпления една законностъ. Тѣ не се посѣвниха дори да укорятъ смѣлитѣ

сръдствения контролъ и ръководство на държавата, не прѣтърѣи сѣществени промѣни. Се сѣщия първобитенъ начинъ на раздаване кредитъ на земледѣлското население владѣе и до днесъ.

Направенитѣ нѣкои и други реформи не сѣ ни най-малко отъ прогресивенъ характеръ въ смисль да улеснятъ кредита на земледѣлцитѣ. Напротивъ, формалноститѣ по отпускане заеми станаха тѣй сложни, че банката отдавна прѣстана да отговаря на кредитнитѣ нужди на земледѣлцитѣ. Пласиранитѣ капиталы, единственното назначение на които е да подпомагатъ изключително земледѣлцитѣ въ критически врѣмена, почнаха да се употрѣбаватъ за цѣли, чужди на интереситѣ на земледѣлцитѣ. Банката почна да отпуска заеми безразборно на хора отъ разнитѣ обществени съсловия и за цѣли съвсѣмъ непроизводителни, като на-примѣръ за ипотекиране градски къщи, магазини и др. (Слѣдва)

борца за университетската автано-мия — достойнитѣ стари професори, и да похвалитъ апостоловскитѣ „таклитѣ“ професори на полицейския университетъ, които станаха мостъ на реакцията.

Когато цѣлата съзнателна частъ отъ българското общество въ протестационни събрания и митинги протестираха противъ своеволията, произволитѣ и прѣстѣпленията на стамболовиститѣ, хората около „земледѣлско знаме“ съвѣтстваха земледѣлцитѣ да не взиматъ никакво участие въ тия събрания и ги заплашваха да не изпълнятъ своя дългъ на будни граждани.

Слѣдъ такива дѣла иматъ ли право ръководителитѣ сѣюзни да се наричатъ борци за народовластето, да се прѣпорѣчватъ за защитници на народнитѣ интереси? — Не, тѣхнитѣ плачъ за народовластие и измѣнически и коваренъ, тѣхнитѣ сълзи за земледѣлскитѣ интереси сѣ крокодилски. И днесъ, когато мнозина честни, съзнателни и разумни земледѣлци, довчерашни тѣхни послѣдователи, имъ обрънаха грѣбъ, когато цѣлиятъ напрѣдничавъ печатъ посочи фалшивия пѣтъ, по които тѣ водятъ селското население, единствени тѣхни приятели и защитници се явяватъ днесъ само стамболовиститѣ. Вижда се, че тѣ сега на свой редъ идатъ да се отблагодарятъ на земледѣлския сѣюзъ, за дѣто той ги защищаваше, додѣто бѣха на власт. Не се минава брой отъ стамболовисткия органъ на „таклитѣ“ професоритѣ „Българска независимостъ“, въ който да не се възхвалява земледѣл. сѣюзъ. И забѣлжете, че въ тоя органъ, стопанисванъ отъ Пав. Геннадиевъ, се проповѣдва на българ. гражданинъ да се отрѣче отъ своитѣ конституционни права и свободи, да върви, както казва той, „все надѣсно и надѣсно“, т. е. да прави само низки поклони на двореца и да очаква всичко отъ него. Тѣмъ отъ такъвъ единъ мракобѣснически листъ, издържанъ може би съ сръдства, ограбени отъ народа, се защитава „земледѣлския сѣюзъ“. Позорна защита! Всѣки честенъ човѣкъ би се червилъ да го защищаватъ опозорени и опет-

нени хора; само хората на земеделския съюз се радват на стамболовистките хвалби.

Другъ вѣстникъ, който отъ време на време защитава „земеделските организатори“ е „Дневникъ“, органъ сжщо на стамболовиститѣ. Значи земеделския съюзъ намира защита

само въ лицето на мракобѣснитѣ реакционери; тѣ сж само негови приятели. Защо? — Нека на тоя въпросъ си отговорятъ сами съзнателнитѣ земеделци. Ние ще се задоволимъ само съ поговорката: „Какъ ми, кой ти е приятель, за да ти кажа, какъвъ си“.

ДНЕВНИ НОВИНИ.

Анка С. Георгиевичъ

Костадинъ Бойчевъ

СТОДЕНИ

17 май 1908 год.

Варна.

Бургасъ.

ЗА ЗНАНИЕ. Понеже забѣлзваме нѣколко случая, дѣто нѣкои лица сж искали да експлоатиратъ интереситѣ на нашия вѣстникъ, било за праздно самохвалство, било за метериални облаги, съобщаваме на всичкитѣ си уважаеми абонати и четци, че за всичко относящо се до в-ника ни тѣ трѣба да се отправятъ само до редакторъ стопанина му **СТЕФАНЪ ХВ. ПЕТКОВЪ**, отъ когото се прѣдставляватъ интереситѣ на вѣстника.

Единъ сжлп руски гостенинъ въ Варна. На 16 т. м. пристигна по-море въ града ни г-нъ Ефимъ Александровичъ Егоровъ — единъ отъ редакторитѣ на мѣрдавния руски вѣстникъ „Новое Время“. Въ Недѣля той присжтствува на парада прѣдъ катедралната църква, а отъ тамъ полюбопитствува да отиде и види митинга, който бѣ свиканъ отъ кандидатитѣ на демократическата партия въ града ни — г. г. Кръстю Мирски и Никола Кжневъ. Още въ началото на митинга, прѣди ораторитѣ да почнатъ своитѣ рѣчи, г-нъ Кжневъ събщи въ събранието, че между насъ днесъ — по едно щастливо съвпадение — се намира единъ отъ прѣдставителитѣ на братската намъ руска преса — г-нъ Е. А. Егоровъ, който пжтвува съ специалната цѣль да се запознае съ България и особено Македония и съ нейнитѣ работи. Въ отговоръ на това многохилиадното множество викна не-прѣкъснато „ура“ и въ негово лице акламира както сжжния и милъ за Варна гостенинъ, тъй и руския публицистъ, руската преса, Руския Императоръ и великия руски народъ.

Ораторитѣ почнаха своитѣ рѣчи и на нѣколко пжти тѣ имаха случай да напомнятъ на своитѣ слушатели за сжжнитѣ жертви, които братска Русия е направила за нашето освобождение. И всѣки пжтъ: „да живѣе руския Царь!“ „Да живѣе великия руски народъ!“ екваше отъ многохилиадни гърла.

Когато се свърши митинга, г. Е. А. Егоровъ дълбоко трогнатъ отъ проявенитѣ чувства на искренна и безгранична признателностъ, на което тѣй неочаквано той стана свидетел и видимо развълнуванъ стана и още единъ пжтъ благодари на ентузиазираното събрание.

„Азъ твърдѣ жалѣя, каза той, че неможахъ да се науча до сега да говоря по български и ще трѣба да Ви говоря по руски; но вѣрвамъ, че

ще бжда разбранъ, понеже това е почти сжщия езикъ, който Вие слушате въ църквата, па и мнозина измежду Васъ сигурно го знаятъ“.

— „Разбираме, разбираме“, — отговаря множеството. — „Въ една свободна страна, като вашата, дѣлението народа на партии е необходимо. Безъ това е немислимъ свободния политически животъ. По сложнитѣ и разнообразни политико-социални въпроси неможе да има еднакво схващане, еднакво мнѣние у всички граждани. Но има въпроси, обаче, по които разногласието изчезва — то е немислимо. Това именно азъ видѣхъ за лишентъ пжтъ днесъ и у Васъ — на днешното събрание. Щомъ станеше дума за вашето освобождение, щомъ се спомѣнеше името на вашата освободителка азъ виждахъ, азъ съмъ свидетелъ какъ по вашитѣ лица сжйваше сжщото чувство, какъ гръмовно трѣпваше вашето ура!“ Господинъ Егоровъ води иностранныя отдѣлъ — именно по македонския въпросъ — на в-никъ „Новое Время“. Той каза, че отива въ Македония да види самъ съ очитѣ си страдалното положение на нашитѣ брати. Той е убѣденъ, че въ Македония населението въ своето мнозинство е българско. Рускитѣ държавни мжже, каза той, съ болка на сърце гледатъ на братоубийствената война, що се води по настоящемъ въ Македония и водятъ прѣговори съ Англия, Франция и Италия за взаимно споразумѣние, за да се въдвори миръ въ тази нещастна страна. Нека да вѣрваме, че ще се успѣе въ това. Ние знаемъ, каза той, че въ Македония е нужно автономно самоуправление за нейното културно развитие. Нека се надѣемъ, свърши той, че ако стане нужда единъ день, разногласията ще изчезнатъ пакъ и българинъ до русинъ, русинъ рамо до рамо съ българина ще се борятъ за света, обща кауза. Въ това време когато говорѣше г. Егоровъ, все повече и повече народъ прииждаше и широкия площадъ „Мусала“ се прѣпълни отъ събралия се народъ. Нескончаеми „ура“ покриха края на задушевната и искрена рѣчь на милия русинъ.

Ораторитѣ обявиха митинга за закритъ, но множеството не се разотиваше. Когато г-нъ Егоровъ, придруженъ отъ мѣстнитѣ лидери на демократитѣ, трѣгна за въ домътъ на г-нъ Ралчовъ, окр. управителъ, дѣто бѣ поканенъ на обѣдъ, множеството потегли заедно, за да го придружи и го понесе на ръцѣ. Въ време на това шествие единъ отъ множеството поднесе г. Егорову единъ скромненъ букетъ отъ рози. Съвършено трснати г. Егоровъ излѣзе на балкона и благодари сърдечно на радостния народъ. Сочейки на скромния, но красивъ букетъ, той каза, това е бѣло, червено и зелено. Това е хубавия триколюръ на ва-

шата мила родина. Азъ ще го пазя като сжлпъ и неизгладимъ за менъ споменъ отъ днешния неочакванъ за менъ братски, за да не кажа царски, приемъ. Нескончаеми ура процѣпиха въздуха.

Слѣдъ обѣдъ г. Егоровъ посѣти дѣвическия пансионъ и гимназия, дѣто ученичкитѣ даваха утро. Той останана възхитенъ отъ изпълнението на нѣколко номера отъ програмата. Ученичкитѣ го изпратиха много радушно и му поднесоха четире разкошни букета отъ рози. Г-нъ Егоровъ благодари на учители и учителки и си излѣзе дълбоко трогнатъ и обрадвавъ.

Въ недѣля на 18 того въ зала „Съединение“ нѣкои членове отъ Управ. Съвѣтъ на Драгиевото „теке за събиране земеделски гологани“ наречено съ громкото име „Земеделски Съюзъ“, за да лже простодушнитѣ български селяне, защото има и земеделци граждани, но тѣхъ не може да подвежда уважаемия „новъ пророкъ“ Драгиевъ, — тия членове свикаха събрание съ дневенъ редъ: отблъсване клеветитѣ, нападки и пр., които се хвърлятъ върху тия господа, за тѣхната безсжвѣтна агитация и за възбуждане чрѣзъ разни шарлатански проповѣди, най-низкитѣ инстинкти на невежествената селска масса.

При всичко, че сжщия день имаше свикано събрание отъ демократическитѣ кандидати прѣдъ градския домъ, пакъ нѣкои граждани отидоха на селското събрание, за да чуятъ опроверженията на тия господа.

Тукъ въ града дѣйствително много се е слушало за проповѣдитѣ на тѣзи пророци, но на всичко не се даваше вѣра; това обаче което се чу отъ тѣхъ въ недѣля, надмина всѣко очакване.

Тѣзи хора освѣнъ дѣто по вънкашността си не прѣдставляватъ друго освѣнъ отчаяни авантюристи, които Драгиевъ съ пари е събралъ въ своето теке, за да му пишатъ вѣстника и календарчетата, понеже самия той е безграмотенъ — но и по думитѣ си и по начина на аргументацията си, сж цѣли гамени отъ най-долно качество Мѣстото тукъ не позволява да излагаме всичкитѣ тѣхни блядословия; само за характеристика ще кажемъ нѣкои; така: че българската интелигенция била „капма“ отъ турцитѣ, че отъ 30 години насамъ въ България турци управлявали, че всичкитѣ вѣстници и всичката книжнина издавани отъ интелигенцията до сега биле отъ долно качество и не послужили нищо за просвѣщаване масата, защото тия вѣстници и книжнина не се харчели, а тѣхния вѣстникъ и календарчетата биле бисеръ на книжнината, защото съ хиляди се харчели. — Нѣкои отъ присжтствующитѣ интелигентни граждани, силно възмутени отъ тия гаменски изрази почнаха да негодуватъ и съ високъ гласъ ги апострофираха; казваха имъ въ очитѣ, че Стамболийски е изпѣденъ отъ Садовското училище за кражба, че кандидата имъ Тодоръ Андрѣевъ отъ Аджемлеръ е осжденъ за кражба на ягне и че наскоро ще бжде даденъ подъ сждъ за това, че се опиталъ да истегли пари отъ Земледѣл. Банка съ фалшиви книжа, напраздно обаче, защото тѣ нищо не отговаряха, а само мигаха на сцената, пжкъ добродушнитѣ селяне ржкоплѣскаха на миганията

имъ. Други имъ приведоха примѣръ, че най-много сж се харчили книгитѣ на прочутия Гребенаровъ, на Сѣмковъ и на Т. Х. Станчевъ, че многото харчение на разни книжлета е доказателство на тѣхната долнокачественост, когато най-добритѣ писатели не сж могли да спечелятъ пари отъ съчиненията си и ако не сж разнитѣ книжовни д-ва, не ще могатъ и да ги издаватъ. Тия мамина синковци обаче като сжщи тепегьози си свиваха рамената и напорочно продължиха дрънканията си до 2 1/2 часа, само за да си отидатъ присжтствующитѣ интелигенти и да не вземе думата никой подиръ тѣхъ. Най-накрая обаче бѣха останали г. г. сыгражданитѣ търговци Ф. Христовъ и П. А. Пѣйчевъ, които искаха думата; Стамболийски обаче на часа направи знакъ на селянитѣ да напълнятъ сцената, за да не може да се качатъ искавшитѣ думата и каза, че само въпроси може да се задаватъ. Питаха го: вѣрно ли е г-нъ Стамболийски, че си кралъ вино въ Садово, — „може да е вѣрно“, отговаря той, „та какво отъ това? въ миналото може и челякъ да съмъ убилъ, сега ме гледайте вие и маха на селянитѣ да ржкоплѣскаатъ; на въпроса отъ гдѣ се храните — „отъ селското корито“, отговарятъ синковцитѣ и най-накрая дигнаха такава врѣва само за да прѣкратятъ дебатитѣ. — Запитвачитѣ се оттеглиха, като цитираха пословицата „лудъ свири, лудъ играй, който гледа умъ нѣма“.

Важно е да споменемъ, че Стамболийски и Сіе въ Варна бѣха на гости и дружаха съ Ангелаа, тоя добъръ земеделецъ цанковистъ, когото много добръ познаватъ селянетѣ отъ с. Куюджукъ по въпроса за селската гора.

Кога ще си отвори очитѣ този бѣденъ народъ?

Новъ адвокатъ въ Варна. Досегашния сждебенъ кандидатъ при Варн. окр. сждъ г. **Ради Василевъ** се установява отъ м. май въ Варна и започва своята адвокатска практика въ писалището на адвоката **Добри Филовъ**. Въ неговото лице виждаме единъ интелигентенъ и способенъ адвокатъ. Пожелаваме му добъръ успѣхъ.

Напусналъ Директоръ. Досегашния 5-годишенъ директоръ на д-во „Гирдапъ“ въ града ни г. Пѣйчевъ си е подалъ оставката отъ заеманата длжжностъ. Съ влизането на г. Пѣйчева въ дружеството „Гирдапъ“ операциитѣ и работитѣ на послѣдното се удвоиха и утроиха и прѣстижа на дружеството биде поставенъ на още по-добро становище. Ето защо ний съжеляваме за излизането отъ дружеството на г. Пѣйчева, който имаше и добритѣ симпатии на варненскитѣ граждани.

Годявна. Както се научаваме, че Варнен. аптекаръ г. Костадинъ Бойчевъ се е сгодилъ за г-ца Анка С. Георгиевичъ. Нашитѣ честитавания на младата двойка.

Освѣщаването на „Аладжа Монастиръ“. На 1 юний по инициативата на Варненскитѣ археологическо и туристическо дружества ще се извърши тържественото освѣтяване на стария и забравенъ монастиръ, нарѣченъ „Аладжа монастиръ“. Тоя монастиръ, който прилича на гнѣздо върху една надморска скала, прѣдъ което се открива една чудесна и неу-

писуема гледва на природата, е малко голямо значение въ първите времена на християнството, понеже е служил за приближище въ време на гоненията. Прѣдполага се, че апостолъ Андрей е често посѣщавал този уединенъ кътъ на Черноморския брѣгъ.

На 1 юний ще стане голямо тържество. Двѣтъ дружества, които взеха инициативата, сж известни на всички корпорации и дружества. Между другото на 10 юний ще се турне начало на ежегодни събори въ манастира.

Отличил се българинъ. Научаваме се съ удовольствие, че единъ българинъ, Велислав Поповъ, синъ на видния земледѣлецъ Димитър Поповъ, е свършилъ земледѣлческитѣ си науки въ Франция и въ окончателния изпитъ, който издържалъ на послѣдъкъ, той се е отличилъ вато пръвъ ученикъ между всички. За това той е билъ възнаграденъ отъ Министерството на Земедѣлието въ Франция съ специаленъ рескриптъ и сребренъ медалъ за отличие.

Въ тая годишнитѣ избирателни списъци имало голѣмъ безпорядѣкъ, понеже като се печатали пропуснати биле множество печатни погрѣшки, по причина, че никой не си далъ трудъ да ги корегира и по този начинъ на много хора имената сж промѣнени, на други занятията и пр.

По тая причина и въ самитѣ избирателни карти има сѣщия безпорядѣкъ. Всячки лица, които сж получили такива карти трѣбва да се потрудатъ да ги поправятъ.

Най-доброто ще бѣде, почитаемата Тричленна Комисия, да вземе грижа да поправи картитѣ споредъ основнитѣ рѣкописни избирателни списъци и сѣщитѣ тия рѣкописни списъци да даде въ секциитѣ, за да се произведе по тѣхъ избора, иначе много го граждани ще бѣдатъ лишени отъ избирателното си право.

Упорито се носи изъ града слухъ, че нѣкои майстори за произвеждане избори партизани подготвявали разни маневри съ избирателни карти, вато се снабдявали съ такива срѣщу пари отъ разни работници и прости хора и даже, кой знае по какъвъ начинъ, турили рѣка на карти, принадлежащи на разни изселени, умрѣли и др. лица, съ цѣлъ да ги дадатъ на свои работници, като имъ промѣнятъ имената споредъ картитѣ. Тѣзи маневри обаче били открити отъ полицията, която е въ диритѣ на тия артисти и не е чудно, ако утрѣ — другъ день бѣдемъ изненадани съ имената на разни прочути тузове, привлѣчени подъ отговорностъ за това, че и на властъ и въ опозиция владѣятъ най-успѣшенствуватитѣ срѣдства на изборното искусство.

Както е известно, досегашния Варненски лѣспичей Игнатовъ е прѣмѣстенъ, а на негово мѣсто е дошълъ Разградския такъвъ Стрезовъ.

Вмѣсто отговоръ. Редактора на мѣстното вѣстниченце г. Проиковъ се заема вече да дава акълъ и да вразумява другитѣ. Но и тукъ грѣшката му е тая, че, за да ни вразуми си служи съ глупости. Да му отговаряме, би трѣбало да се унизимъ, защото отговоръ заслужаватъ само умнитѣ хора. А че Проиковъ не се е удостоилъ да има умъ, ще разбере всѣки, който прочете антрефилето

му противъ насъ — тая безсмислица на думи и грубости. Прѣпорѣчваме на всички ония, които се интересуватъ отъ Проиковата умопобърканостъ, да прочетатъ това антрефиле, а на самия него ще кажемъ, че е по-добрѣ да се откаже отъ голѣмитѣ си претенции, защото тѣ сж по-голѣми и отъ него и отъ вѣстниченцето му, та вслѣдствие на това изпада въ смѣшно положение.

Уволнение. Сжд. Пр. Петрановъ, който високо претендираше за своята „поруѣгана честь“, е телеграфически уволненъ отъ длѣжността си. Въ сжда едно слѣдъ друго се трупатъ противъ него обвинения за надвзети берии, злоупотрѣбления и взятковземания. Ще ги изнесемъ на явѣ въ едно скоро бѣдеще.

Дуелъ въ Варна. На 18 т. м. въ недѣля бѣ свикано събрание отъ мѣстнитѣ демократи на площада прѣдъ общ. управление. Говориха г. г. Н. Каневъ и Кр. Мирски, двамата кандидати за народни прѣдставители отъ гр. Варна и кореспондента на руския вѣстникъ „Новое Врѣмя“ г. Е. Егоровъ. Събранието бѣ посѣтено масово и излѣзе побурно, отколкото се прѣдполагаше, особено съ съдържателната рѣчь на г. Егорова. Но между другото това събрание породило и други слѣдствия. Въ рѣчьта си г. Кр. Мирски засѣгна и бившата дѣятелност на г. Жеко Жековъ и Коста Ранковъ, въ качеството имъ на кметове. Той нарисувалъ съ твърдѣ черни красии тѣхната дѣтелностъ, наведе позорющи факти срѣщу г. г. Жекова и П. Ранкова, брата на К. Ранкова. Вслѣдствие това първия и послѣдния сж обявили на г. Кр. Мирски дуелъ и сж опрѣдѣлили за секунданти г. г. Д. Церелинговъ, Д-ръ Стояновъ (отъ страна на г. Жеко Жековъ), Атанасъ Несторовъ и Василъ Кожухаровъ (отъ страна на г. П. Ранкова). За сега още е неизвѣстно, какъвъ край ще взематъ свѣщаанията по дуела.

ДОПИСКИ.

До почитаемата
редакция на в. „Св. Гласъ“
Тукъ.

Господине редакторе,

Макаръ, че за своитѣ дѣла съмъ отговоренъ само прѣдъ своето началство, но отъ уважение къмъ читателитѣ Ви, къмъ ролята на пресата на и въ интереса на самата истина ще отговоря на злобнитѣ и несправедливи нападки, пустнати въ брой 17 отъ Вашия вѣстникъ.

Най-добрия цѣръ на лжата е лжечарната истина, на тъмнината — ослѣпнителната свѣтлина, на подлостта — смѣлата искренностъ. Анонимия за всички, познатъ за менъ дописникъ, орѣдие, или само авторъ на нападкитѣ, желае вѣроятно да ме направи чрѣзъ своитѣ нападки невъзможенъ и като ме уволнатъ да се намѣсти той, или оня който му дава перото и парата. Криво си прави смѣтката, защото противъ неговитѣ лжи викатъ всичкитѣ ми дѣла и това което съмъ сътворилъ изъ Марининската Държавна Болница. За такива литературни бухали, които вирѣятъ изъ тъмнината, противъ такива глѣби никѣнци въ тъмнината и на политическия ни смѣтъ, нищо по

добро отъ ослѣпнителната свѣтлина на истината.

Но на въпроса. Ще оставя на твърдението на дописника Ви да отговаря закона и правилницитѣ: чл. 103 отъ закона за опазване общественото здраве гласи: въ амбулаторийтѣ на първостепеннитѣ държавни болници (каквато е Варненската) се прѣглѣждатъ само бѣднитѣ болни. Слѣдователно разни Х. У. — овци състоятелни болни не можемъ да ги прѣгледваме амбулаторно, защото имаме много бѣдни болни които едва можемъ успѣ да прѣгледваме. Господинъ У. който е дѣдо Иванъ Димовъ отъ Ташъ-Йолу, по сѣщия законъ не сме могли да лѣкуваме амбулаторно съ Рентгеновитѣ лѣчи както сторихме за сѣщия прѣвъ 1906 г., защото дойде закона да ни попрѣче. Той е състоятеленъ човѣкъ и слѣдователно исклучение за него не можемъ прави още повече че въ града има и частенъ Рентгеновъ апаратъ.

Чл. 59 отъ правилника за вътрѣшния редъ на болницитѣ гласи: „на лѣкуване въ държавнитѣ болници въ общитѣ стаи сѣ плаща такса по 1 левъ на день, а за отдѣлна стая съ едно лѣгло по 3 лева на день. „Ето защо отъ гражданина Х. взехме по 3 лева дневно. Дописника е отъ еснафа ни и знае правилницитѣ, но той има интересъ да економисва истината. Чл. 71 отъ сѣщия правилникъ гласи: въ всѣка болница има кутия въ която се пушатъ паричнитѣ пожертвувания подарени отъ болнитѣ и отъ посѣтителитѣ на болницата. По чл. 79 и 80 за по крупни суми се искава благодарностъ въ „Държавния в-къ“ и даже имената на дарителитѣ се записватъ на почетна плоча въ болницата. На основание на този принципъ отъ всѣки състоятеленъ боленъ когото сме изцѣривали въ болницата сме просили, искали да подари нѣщо за бѣдно-болнитѣ. Даже и болни, лѣжали съ бѣдно свидѣтелство, сж подарявали суми, задѣто сж видѣли помощъ отъ болницата ни. За това сме искали и гражданинъ Х. е благоволилъ доброволно да подари 50 л., а не 40 за извършена операция. Ако той не е ималъ доблестта да откаже своята лепта, не съмъ азъ кривъ. Като знаемъ, че живѣемъ въ майка България, дѣто вирѣятъ много злобни хорица, азъ водя специална книга за подаренитѣ суми и издавамъ форменни разписки и водя точно счетоводство за какво израсходвамъ тѣзи пари. Знаино е, че съ тѣхъ купуваме очила, искусствени крака, рѣцѣ, корсети и прочее на бѣдно-болнитѣ, нови лѣкарства, които държавата не ни дава, даваме помощъ на излѣзлитѣ болни да се облѣкатъ и върнатъ дома си и пр. Кажете моля прѣстъпно ли е да вършимъ подобни хумани работи и срѣдства, които самитѣ правилници признаватъ и заповѣдватъ. Да не бѣха тѣзи 1000—1500 лева, които събираме така отъ просия годишно и 11000 лева, които Постоянната комисия е благоволила да подари за 3 години, не бихте имали модерна болница съ модерни апарати въ Варна, макаръ че всичко това осмива злобния дописникъ.

(Смѣда)

ПРОДАВА СЕ добра и хигиенична и на **добро мѣсто** въ г. Провадия на двѣ отдѣления единотоотдѣление е отъ двѣ стаи и салонъ, а другото отдѣление 2 стаи домъ и трето отдѣление отдѣлна магания, съ дворно мѣсто около 600 кв. метра.

Споразумение до Рачо Стефановъ чиновникъ въ Земледѣлската Банка.

ТЕЛЕГРАМА

Отъ Лондонъ, Парижъ и Виена Ви извѣстяваме, че изпратихме богатъ асортиментъ отъ сламени шапки отъ **ШАПИТА, ПАНАМА** и други за **МЖЖЕ** и **ДѢЦА** **БЕЗЪ КОНКУРЕНЦИЯ!**

при Герасимо П. Василато — Варна

КЪОШКЪ отъ една стая, балконъ, мутфакъ и др. и около 2 1/2 декара лозе съ много овощни дървета, въ най хубавата мѣстностъ „Салтанатъ“ съ лице и хувава ограда къмъ Евксиноградското шѣсе, близо до града, до първия мостъ и до новокупеното лозе на бившия Министръ Л. Паяковъ, за лѣтния сезонъ се дава поднаемъ, или се продава: споразумение до г-на **Димитър Захариевъ**, 2-й уч. № 182 гр. Варна.

ПРОДАВАТЪ СЕ 80 АКЦИИ

отъ новото Варненско пивоварно дружество. Справка редакцията.

ТЪРГОВСКИ СЛУЖАЩЪ съ дългогодишна търговска практика и добри познания по счетоводството, дири работа. Споразумение редакцията.

ПРОДАВАТЪ СЕ

двѣ праздни мѣста, едното на ул. „Войнишка“ отъ 798 кв. м. а другото до морската градина и католишкия пансионъ. Справка въ редакцията на в. „Свободенъ Гласъ“.

КЪОШКЪ дава се подъ наемъ или се продава, въ мѣстността „Трака“, съ 2 стаи, кухня и 1 декаръ лозе на много добро и хигиенично мѣсто. За споразумение редакцията на в. „Свободенъ Гласъ“.

ИЗВѢСТИЕ

Подписаниятъ А. Каруновъ, Варненски жителъ, извѣстявамъ за знание, че издадената отъ мене полица на Х. Г. Нергаряранъ, прѣдставителъ на Американски земледѣлски машини, въ гр. Варна, съ дата 18 януарий 1908 год., падежъ 15 априлъ с. г. на сума 200 лева злат. е икономическа и като такъва, безпарична. Прѣдупреждавамъ всички да я неприяватъ като дѣйствителни търговски ефекти.

Варна, 19 Май 1908 г.

А. Каруновъ.

Купувамъ акции съ износни цѣни. Справка редакцията на в. „Свободенъ Гласъ“.